

གཤམ་རྒྱུ་

༄༅། །བཅན་སྲི་ལ་པོད་མིའི་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློན་པའི་ལྷན་ཚོགས།

པོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༩༩ ཟླ་རྒྱུ་བཟླ་བ། ལྷི་ལོ། ༡༩༩༩ ཟླ་བ། ༡༡ ལྷི་འི་འདོན་ཐེངས། ༡༥

དཀར་ཆག

༡།	ཆེས་མཐོའི་སློན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་དྲུག་པའི་གྲོས་གཞི་གྲོས་ཚོད།	༡
༢།	ལྷན་པོ་རིའི་དྲན་ཞེན་པོད་སློན་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཉོག་ས་ཞིབ་དང་དེབ་སྐྱེལ་འཕར་འགྲུངས།	༩
༣།	སྐྱ་ཆ་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚན་པའི་བཞེན་སློན་པ་དཀར་བཅུ་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཚོད་ ལྷན་ཞིག་དུ་གཏན་འཇགས་དོན་ལེན་གནང་བ།	༤
༤།	པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྲིམ་ས་ཡིག་བསྐྱར་བཅོས་གསུམ་པའི་དོན་ཚན་ཁག	༤
༥།	གསོ་བ་རིག་སློན་པ་དཀར་བཅུ་པའི་ཚ་འཛིན་སློབ་གཞི་གཏན་འབེབས་དང་ལག་བསྟར།	༧
༦།	གསོ་བ་རིག་སློན་པ་བསྐྱེད་ས་པའི་ཚ་འཛིན་སློབ་གཞི་གཏན་འབེབས་དང་ལག་བསྟར།	༡༠
༧།	ལྷན་པོ་དང་ལྷན་སྐྱེད་པའི་བཅུ་པའི་ཚན་པའི་ལྷན་པའི་མ་གྲོན་གྱི་ཚམས་ཐར་མདོར་བསྐྱེད།	༡༠
༨།	གནས་ཚུལ་སྤྱིར་བཏགས།	༡༥
༩།	གསལ་བསྐྱེད་དང་འབོད་བསྐྱེད།	༡༧
༡༠།	ལྷན་པོ་ཚེ་ལུ།	༡༩
༡༡།	གལ་ཆེའི་ལས་རིམ་ཁག	༡༩

གསར་འཛིན་འདོན་སྤེལ། ཆེས་མཐོའི་སློན་པའི་ལྷན་ཚོགས། སློབ་སློན་པ། སློན་རམས་པ་ཚོ་རིང་ཐག་གཅོད་དུང་འཚོ།
ཚོམ་སློབ་པ། ལྷན་ལས་ཚོགས་མི་སློན་པ་ཚོ་རིང་མཚམས་གཅོད། འགྲེམས་སྤེལ་བ། ཕྱིས་པ་ཚོ་རིང་གཡུ་སློན་དང་རིག་འཛིན།

**༡། ཆེས་མཐོའི་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཚུགས་ལྱི་
ཚོགས་ཐངས་བརྒྱུ་དུག་པའི་གྲོས་ཚོད།**

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༥ རས་ཚེས་དེར་བར་ཉིན་
བཞིའི་རིང་ཆེས་མཐོའི་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཚུགས་ལྱི་ཚོགས་
ཐངས་བརྒྱུ་དུག་པའི་སྐྱེས་རྣམས་ཁྲུང་ས་སུ་འཚོགས་
ཡོད། ཚོགས་ཐངས་འདིར་སྐྱེས་རྣམས་འཛིན་སྲུང་ཚོགས་
མི་དགུ་ལས་ཚོགས་མི་བདུན་ཚོགས་བཅར་བྱུང་ཡོད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གལ་ཆེའི་གྲོས་ཚོད་བྱུང་བའི་དོན་
ཚན་གཤམ་གསལ།

གྲོས་ཚོད་དང་པོ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་
བསྐྱེས་ར་བ་དང་སྐྱེས་པ་དཀའ་བརྒྱུ་པའི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་
གཞི་དང་སློབ་ཚན་སློབ་གཞི་ཞེས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་ཚད་སོ་
སོའི་དགོས་པ་དང་དམིགས་ལུལ། ཚ་རྒྱུན་དང་འཇུག་
རྒྱལ་ས། དེ་བཞིན་གཞུང་ཚོད་སློབ་ཚན་དང་ལག་འཁྲུང་
སོགས་རྩ་འཛིན་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཀོད་སྒྲིག་ཚོགས་ཚུང་
ནས་ཟིན་བྲིས་བཀོད་སྒྲིག་གནང་། ཚོགས་ཚུང་གི་ཟིན་
བྲིས་ཡིག་ཆ་དེར་སྐྱེས་ཚོགས་ཚོགས་མི་ནམས་ནས་སྐྱེས་
བསྐྱེས་ཞིབ་གྲོས་བསྐྱེས་ལཱ་ལས་མཐུན་བོད་ཀྱི་
གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་བསྐྱེས་ར་བ་དང་སྐྱེས་པ་དཀའ་
བརྒྱུ་པའི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་དང་སློབ་ཚན་སློབ་གཞི་
ཞེས་སོ་སོར་གཏན་འཁེབས་གནང་།

གྲོས་ཚོད་གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་
རབ་འབྲུམ་ས་པའམ་སྐྱེས་རམས་པའི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་
དང་སློབ་ཚན་སློབ་གཞི་བཀོད་སྒྲིག་ཆེད་འདི་ནས་ལམ་
སྟོན་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཟོ་འདོན་སོག་ཆེད་བསྐྱོས་ཚོགས་
ཚུང་ཞིག་ཟུར་འཇུགས་གནང་། ཚོགས་ཚུང་ནས་སོག་
མའི་རགས་ཟིན་ཞིག་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བ་
དེར་སྐྱེས་ཚོགས་ནས་བསྐྱེས་ཞིབ་བྱས་ནས་

སྐྱེས་ཚོགས་འདི་འོག་དོན་ལེན་དེ་བ་སྐྱེས་ཡོད་
པའི་གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་། དེ་བཞིན་
འབྲེལ་ཡོད་མཁས་དབང་ཁག་ལས་དགོངས་འཆར་བསྐྱེས་
ཞུ་བའི་གྲོས་ཚོད་བྱུང་།

གྲོས་ཚོད་གསུམ་པ། ཆེས་མཐོའི་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཚུགས་ལྱི་
འོས་བསྐྱེའི་སྒྲིག་གཞི་དེ་རྩ་རགས་ཟིན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་
སྐྱེས་ཚོགས་ནས་སྒྲིག་གཞིའི་དོན་ཚན་རེ་རེའི་སོག་ཤེབས་
ནས་བསྐྱེས་བཅོས་དགོས་ཤིགས་ལ་གྲོས་བསྐྱེས་ཀྱིས་ཐ་མའི་
གཏན་འཁེབས་གནང་།

གྲོས་ཚོད་བཞི་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞེང་ས་སོན་མི་
སྐྱེས་གནང་བའི་གཞུང་གི་གཞེང་ས་ཉལ་སྐྱིེག་གཞི་དེ་རྩ་
སྤྱི་ལོ་༡༠༠༧ ལོར་གཏན་འཁེབས་ལག་བསྐྱེས་གནང་ཡོད་
ཅིང་སྒྲིག་དོན་བཞིན་གཞེང་ས་ཉལ་ས་དེ་ལོ་གསུམ་རེའི་
མཚམས་སུ་འབྲུལ་དགོས་པ་ཡིན། སྐྱེས་ཚོགས་ནས་གཞེང་ས་
ཉལ་ས་སྒྲིག་གཞིའི་དོན་གནད་ཐད་བསྐྱེས་ཞིབ་བྱས་ནས་དོན་
ཚན་འགའ་ཞིག་ལ་དེས་པར་བསྐྱེས་བཅོས་དགོས་གལ་མཐོང་
ནས་དེ་དོན་གྲོས་བསྐྱེས་ཀྱིས་སྒྲིག་མཐུན་བསྐྱེས་བཅོས་གཏན་
འཁེབས་གནང་།

གྲོས་ཚོད་ལྔ་པ། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེས་
པའི་སྐྱེས་ཚོགས་ལྱི་ཁྱིམ་ས་ཡིག་དོན་ཚན་ཁག་ལས་དོན་ཚན་
དུག་པའི་ནང་ཚན་གསུམ་པ་དང་དོན་ཚན་བརྒྱད་པ་བཅས་ལ་
བསྐྱེས་བཅོས་དགོས་གལ་གཞིགས་ནས་ཆེས་མཐོའི་སྐྱེས་པའི་
སྐྱེས་ཚོགས་ནས་དེ་དོན་བསྐྱེས་བཅོས་ཆེད་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འབྲུས་སྐྱེས་ཚོགས་སུ་འབྲུལ་བའི་གྲོས་འཆར་བྱུང་།

གྲོས་ཚོད་དུག་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བཞིན་རྒྱ་གར་
གཞུང་ཁྱིམ་ས་ནས་དོན་ལེན་ཐོབ་ཤིང་གྱི་བྱ་སློབ་ཀྱི་ལས་
ལྷན་ལས་མཐུན་གྲོས་བསྐྱེས་གནང་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་
པའི་བསྐྱེས་པ་སྐྱི་དང་ཡང་སློབ་གསོ་རིག་སྐྱེས་པ་
དང་སློབ་གཉེར་ཁང་། དེ་བཞིན་སྐྱེས་དང་སྐྱེས་སྐྱེས་

ཚད་ལྡན་བཏང་འཛིན་ཡོང་ཆེད་སྐྱེན་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདི་མ་འོངས་
པར་སྐབས་ལྷན་ཚུན་གྲིངས་དགོས་སྐྱེད་གཙོ་སྤོང་ཚན་བརྒྱུད་ལ་གྲོས་
མཐུན་བྱུང་ཡོད།

༥། སྤྱི་ཚུལ་གནས་བཞུགས་གསོའི་གསལ་བཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དངུལ་
དེ་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་
ཚོགས་དངུལ་བརྒྱ་འབུལ་དགོས་པའི་གྲོས་ཚེད་བྱུང་།

༦། ཆེས་མཐོའི་སྐྱེན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་མཐུད་པ་རྣམས་
སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་
འོད་འཕར་འགྲུངས་གནང་བུ་བཅས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་དུག་པའི་
ཐོག་གོང་གསལ་དོན་ཚན་ལ་སྤྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་

བྱུང་པའི་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་ཟུར་འབྲུགས་གནང་ནས་སྤྱི་ལོ་
ཆོས་ཀྱི་ཉེན་ས་ཐོག་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཞིབ་གནང་། རྟོགས་
ཞིབ་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་ནང་སློབ་གཉེན་ཁང་གི་ཞིབ་པའི་འཛིན་སྐྱོང་དང་

སྐྱེན་པའི་སློབ་གཉེན་ཁང་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་པའི་སློབ་བྱིད་སློབ་ཁང་
དང་ཉེ་འཁོར་ཁོར་ཡུག་དགེ་ལས་དང་སློབ་མའི་ཆ་རྒྱུན། གཞན་
ཡང་སྐྱེན་སྐྱོར་དང་ནད་པ་བརྟན་དཔུང་ཁང་། དེའི་མཛོད་ཁང་གི་

ཆ་རྒྱུན་སོགས་རྟོགས་ཞིབ་གཙོ་སྐྱོང་པའི་ལས་སྡེ་མས་ལོག་དང་ཡང་
རྟོགས་ཞིབ་པ་དོ་བདག་ནས་སློབ་གཉེན་ཁང་དེར་གཞིགས་སྐྱེད་དང་
སྐབས་བབས་ཆད་སྐྱེན་དང་མ་འོངས་པར་ལེགས་ཉེས་གང་དགོས་

དགོངས་འཆར་སྐྱེན་ཐོ་བཅས་དུས་ཆོས་ནང་སྐྱེན་ཚོགས་སུ་གནང་
འཕྲོར་བྱུང་ཡོད། ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོ་ལྷོད་ཀྱི་
འོད་ཆོགས་འདྲའི་ཐོག་སྐྱེན་ཐོ་དོན་ཚན་ལེ་འོད་ཐོག་བཀའ་བརྒྱུར་

ཞིབ་ཚོགས་གནང་འབྲས། སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་འདིའི་བྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་
གི་གཞི་རྩའི་དོན་གནད་དང་འགལ་འདས་ཆེར་མ་མཛོད་ཡང་སྐྱེན་
ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་ལག་བརྒྱར་གནང་བཞིན་པའི་བོད་ཀྱི་

གསོ་བ་རིག་པའི་དཀའ་བཅུ་པའི་སློབ་གཉེན་ཁང་དོན་ལེན་བྱེད་
སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་འཛིན་སྐྱེན་གཞིའི་དོན་ཚན་༤༡༡༤ པའི་དགོངས་
དོན་ལྷན་སྐྱེན་དགེ་གཉེས་ད་ཆ་ཆེས་མཐོའི་སྐྱེན་པའི་ལྷན་ཚོགས་

སུ་དེ་སྤྱི་ལོ་ལྷོད་པར་བརྟན་ད་ཐེངས་གསོའི་གསལ་བཤེས་སྐྱོབ་གཉེན་ཁང་དེ་

**༡། ལྷན་ཚོགས་པའི་འོད་ཆོགས་ལྷན་ཚོགས་སྐྱོབ་གཉེན་ཁང་
དུ་རྟོགས་ཞིབ་དང་དེ་བརྒྱུལ་འཕར་འགྲུངས་
གནང་བ།**

བཅོན་བྱེད་པའི་འོད་ཆོགས་ཀྱི་གསོའི་གསལ་བཤེས་པའི་སྐྱེན་པའི་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་བྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྷན་ཚོགས་པའི་འོད་ཆོགས་
སྐྱོབ་གཉེན་ཁང་དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་ལྷོད་ཀྱི་
དོན་ལེན་དེ་བརྒྱུལ་གནང་ཡོད་པར་དེ་གའི་འཛིན་སྐྱོང་ནས་དུས་བཀག་
རྟོགས་མཚམས་དེ་བརྒྱུལ་འཕར་འགྲུངས་གནང་བུ་རྒྱ་སྐྱེན་
གནང་འཕྲོར་བྱུང་། ཆེས་མཐོའི་སྐྱེན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་བོད་ཀྱི་
གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་སློབ་གཉེན་ཁང་དོན་ལེན་
བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་འཛིན་སྐྱེན་གཞིའི་དོན་ཚན་ལྷན་ཚོགས་
མི་སྐྱེན་རམས་པ་དེ་རྗེ་དབང་འདུས་ལགས་གཙོ་སྐྱོང་འོག་དེ་གཞི་
ས་གནས་གཞི་ལོ་སྤྱོད་ཆེད་དབང་བཀའ་ལྷན་ལགས་དང་སྐྱེན་
ཚོགས་ཀྱི་ཀ་དོག་སྐྱེན་གསུམ་གྱི་སྐྱེན་པའི་འབྲེལ་མཐུད་པ་སྐྱེན་
རམས་པ་བརྟན་འཛིན་ལོར་བྱེད་ལགས་བཅས་ཚོགས་མི་གསུམ་ལས་

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་༧ ཚེས་༥ ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ཟླ་༧ ཚེས་༥
བར་ལོ་གཅིག་གི་རིང་འཕུལ་ཤེལ་དེ་བརྒྱུལ་འཕར་འགྲུངས་
གནང་རྒྱུ་ལྷོ་མོས་གྲོས་མཐུན་བྱུང་ཡོད། གོང་གསལ་རྟོགས་ཞིབ་
ལས་དོན་ཆེད་ཚོགས་མི་སྡེ་རམས་པ་བརྟན་འཛིན་ནོར་བུ་དང་
དོར་སྐྱིང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་སྐུ་ངོ་ཆོ་དབང་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་གཉིས་
ལ་རེ་འདུན་ཞུས་པ་བཞིན་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ནས་ཅེ་ཆེའི་དུས་ཚོད་
བཏང་གནང་ནས་རྟོགས་ཞིབ་པའི་འགན་འཁུར་འཕུས་ཚང་གནང་
བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ།

**༡། ལྷ་རྩེ་ཁྲི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་གསེ་
རིག་སྡེ་ཚན་དེ་བཞིན་སླན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་
སློབ་གཉེར་ཁང་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གཏན་
འཇགས་ངོས་ལེན་གནང་བ།**

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་༧ ཚེས་༡༡ ཉིན་ཆེས་མཐོའི་སླན་པའི་རྩན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སླན་རམས་པ་ཆོ་འཛིན་ཐུག་ཚེད་དུང་འཚོ་དང་དབུས་
སླན་ཚུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་སླན་རམས་པ་ཆོ་དབང་རྟ་མགིན། རྗེ་
ལི་རྩུན་ཁང་སླན་ཁང་གི་སླན་རམས་པ་ཉེ་མ་ཆོ་འཛིན་བཅས་ཚོགས་
མི་གསུམ་ལས་ཀྱང་པའི་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ལྷ་རྩེ་ཁྲི་
གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གསེ་རིག་སྡེ་ཚན་དུ་རྟོགས་ཞིབ་གནང་
། གོང་གསལ་སློབ་ཁང་གི་གསེ་རིག་སྡེ་ཚན་དེ་བཞིན་ཐོག་མར་
ཕྱི་ལོ་༢༠༠༦ ལོར་ཆེས་མཐོའི་སླན་པའི་རྩན་ཚོགས་ནས་གཏན་
འབབས་གནང་བའི་བྲིམས་སྒྲིག་དགོངས་དོན་ལོ་རྒྱུད་རིང་འཕུལ་
ཤེལ་ངོས་ལེན་དེ་བརྒྱུལ་གནང་། ད་ལན་གྱི་རྟོགས་ཞིབ་བརྒྱུད་རིམ་
ནང་དེ་གི་སློབ་ཁང་གི་དམིགས་ཡུལ་དང་། དེ་བཞིན་སླན་པ་དཀའ་
བཅུ་པའི་སློབ་ཚན། སླན་དགོང་ཆ་རྒྱུ་གཞན་ཡང་སློབ་སློབ་

ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་འཛིན་ཁང་དང་ཚོགས་ཁང་། ཉལ་ཁང་། བརྟག་
དཔུང་ཁང་། སླན་སྐྱོར་ཁང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་སྒྲིག་མཐུན་
ཡོད་མེད་རྟོགས་ཞིབ་གནང་ཡོད། ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་སྡེ་མས་
སླན་ཐོ་ཁག་ལ་རྩན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་༡༠ པའི་ཟླ་འཁོར་
ཚོགས་འདུའི་ནང་གྲོས་བསུར་གནང་ནས་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་
ཚན་དང་སློབ་དགོང་ཆ་རྒྱུན་སོགས་སྒྲིག་མཐུན་འཕུས་ཚང་ཡོད་
པ་དང་རྩུག་པར་གསེ་རིག་སྡེ་ཚན་དེ་མ་འོངས་པར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་
གཏོང་རྒྱ་དང་ནད་བཅོས་ཚན་པ་གསལ་རྒྱུ་གནང་རྒྱུའི་ལས་འཁར་
སོགས་གང་ལེགས་ཡོད་སྟབས་ཆེས་མཐོའི་སླན་པའི་རྩན་ཚོགས་
ནས་གོང་གསལ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གསེ་རིག་སྡེ་ཚན་དེ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡
ཟླ་༡༠ ཚེས་༢ ནས་སླན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཚད་
ལྡན་ཞིག་ཏུ་གཏན་འཇགས་ངོས་ལེན་གནང་རྒྱུའི་སྐོར་གྲོས་ཚུལ་
བྱུང་ཡོད། ད་ལན་རྟོགས་ཞིབ་གནང་མཁུན་དབུས་སླན་ཚུལ་ཁང་
གི་འགན་འཛིན་སླན་རམས་པ་ཆོ་དབང་རྟ་མགིན་མཚོག་དང་རྗེ་ལི་
རྩུན་ཁང་སླན་ཁང་གི་སླན་རམས་པ་ཉེ་མ་ཆོ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལ་རེ་
འདུན་ཞུས་པ་བཞིན་ཁོང་གཉིས་ནས་གནད་གལ་ཆེན་པོས་ཞུས་
བཞེས་ཀྱིས་རྟོགས་ཞིབ་པའི་འགན་འཁུར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

**༤། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་
བྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་བཅོས་གསུམ་པའི་དོན་ཚན་ཁག**

ངེ་ལྟར་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་དུས་འཕར་མའི་ཐོག་བཅོན་བྱེད་པའི་མེད་པའི་བཅའ་བྲིམས་རིན་
པོ་ཆེར་བསྐྱར་བཅོས་གནང་ཆེད་བཅོན་བྱེད་པའི་གཞུང་དང་དོའི་འབྲེལ་
ཆགས་ལྗེ་ཚོར་ཁག་གི་བྲིམས་སྤྱི་གཞུང་བསྐྱར་བཅོས་དགོས་པར་བརྟེན་
འཕྲོད་བརྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་དེ་གི་འབྲེལ་ཆགས་ལྗེ་ཚོར་བོད་ཀྱི་
གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་བྲིམས་ཡིག་ལ་བསྐྱར་
བཅོས་དགོས་ཀྱི་འགྲུབ་ལེན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པར་བསྐྱར་དོན་
ཚན་ཁག་སེལ་འདོད་པའི་ཟིན་བྲིས་སྤུལ། འཕྲོད་བརྟེན་ལས་ཁུངས་
ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་སྤྱི་གཞུང་འཆར་སྤུལ་ནས་དངོས་
གཞིའི་གོ་སྐོར་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གཉིས་པ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་༩ ཚེས་
༢༤ ཉིན་གྲོ་མེ་བསྐྱར་བྱིས་བསྐྱར་བཅོས་གཞུང་ལ་ཕབ་པའི་ཡིག་
ཆ་༡༡༤ པ་དེ་ཆགས་ཡོད།

བསྐྱར་བཅོས་དོན་ཚན་ཁག་གཤམ་གསལ།

**བྲིམས་ཡིག་གི་ལེབ་དང་པོ། དོན་ཚན་གཉིས་པ། བྲིམས་
ཡིག་གི་ཆ་རྒྱུན།**

ཚོགས་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ། བྲིམས་ཡིག་འདི་བཅོན་བྱེད་པའི་མེད་པའི་
བཅའ་བྲིམས་དོན་ཚན་བཅོད་བརྒྱུད་པའི་འོག་བཞག་སྤྱི་གཞུང་བྲིམས་པ་ཡིན།

ཚོགས་བཞུགས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱར་པ། བྲིམས་ཡིག་འདི་བཅོན་བྱེད་པའི་མེད་པའི་
བཅའ་བྲིམས་དོན་ཚན་༡༤ རང་གསལ་༣ པ་དང་༢ པའི་འོག་
བཞག་སྤྱི་གཞུང་བྲིམས་པ་ཡིན།

**བྲིམས་ཡིག་གི་ལེབ་དང་པོ། དོན་ཚན་གསུམ་པ། བྲིམས་
ཡིག་གི་ཁྲུབ་ཚད།**

ཚོགས་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ། བྲིམས་ཡིག་འདི་བཅོན་བྱེད་པའི་གཞུང་

གི་མངའ་བཞེངས་སྤྱི་གཞུང་གི་འདོན་བཞག་པའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་
ཚོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྲིམས་ཡིག་འདིར་བརྟེན་བཞག་དང་ལེན་
ལུ་འདོད་ཡོད་མཁུལ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་པ་
ཡོངས་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡིན།

ཚོགས་བཞུགས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱར་པ། བྲིམས་ཡིག་འདི་བོད་མེད་སྤྱི་གཞུང་གསལ་
བྲིམས་ཡིག་འདི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་པའི་སྐྱེན་
ཚོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྲིམས་ཡིག་འདིར་བརྟེན་བཞག་དང་ལེན་
ལུ་འདོད་ཡོད་མཁུལ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་པ་
ཡོངས་ལ་ཁྲུབ་པ་ཡིན།

བྲིམས་ཡིག་གི་ལེབ་དང་པོ། དོན་ཚན་བཞི་པ།

ཚོགས་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་
ཚོགས་པ་དང་། སྐྱེན་སྐྱོར་ལག་ལེན་བཅས་པ་གཞུང་མཐུན་ཚད་ལྡན་ཡོང་
བའི་ཆེད་དུ་དམིགས།

ཚོགས་བཞུགས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱར་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་
ཚོགས་པ་དང་། སྐྱེན་སྐྱོར་ལག་ལེན་བཅས་པ་གཞུང་མཐུན་ཚད་ལྡན་
ཡོང་བའི་ཐབས།

**བྲིམས་ཡིག་གི་ལེབ་དང་པོ། དོན་ཚན་དུག་པ། ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི།**

ཚོགས་བཞུགས་ཀྱི་ཚུལ། ༡། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱོབ་སྐྱོར་
དང་། ལྷན་སྐྱོར་༣ རང་པ་བཅས་དཔུང་དང་། རང་གཞི་ངོས་
འདོན། ལྷན་དཔུང་བཅོས་ཐབས་བཅས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཚད་ལྡན་ཡོང་
ཆེད་སྤྲེལ་འདོན་དང་ལྷན་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ཆེས་མཐོའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་
ཚོགས་ཤིག་དགོས་པའི་ཚོགས་མི་གཤམ་གསལ།

ཚོགས་བཞུགས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱར་པ། ༡། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱོབ་སྐྱོར་
དང་། ལྷན་སྐྱོར་༣ རང་པ་བཅས་དཔུང་དང་། རང་གཞི་ངོས་
འདོན། ལྷན་དཔུང་། བཅོས་ཐབས་བཅས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཚད་ལྡན་

ཡོང་ཆེད་སྤངས་འཛིན་དང་སྟོན་སྲོལ་བྱེད་པའི་ཆེས་མཐོའི་སྣོན་པའི་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་གསལ་གསལ་ལ།

ཆོག་བཟོད་རྙིང་པ། ༡ ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱའི་མ་སྣོན་པ་བཤེས་པ།

ཆོག་བཟོད་གསར་པ། ༡ ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
པོའི་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱའི་མ་སྣོན་པ་བཤེས་པ་འཕམ་མ་སྣོན་
ལབས་ལུ་བ་བཤེས་པ།

ཆོག་བཟོད་རྙིང་པ། ༢༡ བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་སྣོན་ཅིས་
ཁང་གི་བྱུང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་སྣོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་བཞི། བཅོན་
བྱོལ་བོད་གཞུང་སྣོན་ཅིས་ཁང་གི་སྣོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་
བྱ་བ།

ཆོག་བཟོད་གསར་པ། ༢༡ བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་དབུས་སྣོན་
ཅིས་ཁང་གི་བྱུང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་སྣོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་བཞི།
བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྣོན་ཅིས་ཁང་གི་སྣོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འོས་
འདེམས་བྱ་བ།

ཆོག་བཟོད་རྙིང་པ། ༣ བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་སྣོན་ཅིས་
ཁང་གི་བྱུང་ཁོངས་སུ་མེད་པའི་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྣོན་པ་རྣམས་
ཀྱི་འཕུས་མི་བཞི་འོས་འདེམས་བྱ་བ། དེའི་ནང་ནས་ཉུང་མཐར་
གསོ་རིག་འབྲུམ་བཞི་རྒྱན་འཛིན་སྣོན་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན།

ཆོག་བཟོད་གསར་པ། ༣ བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་དབུས་
སྣོན་ཅིས་ཁང་གི་བྱུང་ཁོངས་སུ་མེད་པའི་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་
སྣོན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕུས་མི་བཞི་འོས་འདེམས་བྱ་བ། དེའི་ནང་ནས་
ཉུང་མཐར་གསོ་རིག་འབྲུམ་བཞི་རྒྱན་འཛིན་སྣོན་པ་གཅིག་དགོས་
པ་ཡིན།

ཆོག་བཟོད་རྙིང་པ། ༤ ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་སྣོན་པ་གཅིག་བཅོན་
བྱོལ་བོད་གཞུང་འཕྲོད་བརྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་དམིགས་འཇུགས་

བྱ་བ།

ཆོག་བཟོད་གསར་པ། ༤ ཕྱི་ལུགས་ཀྱི་སྣོན་པ་གཅིག་འཕྲོད་
བརྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་དམིགས་འཇུགས་བྱ་བ།

ཆོག་བཟོད་རྙིང་པ། ༡༡ ཆེས་མཐོའི་སྣོན་པའི་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་མི་འོས་འདེམས་བྱ་བྱེད་མཁན་ནི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བཤེས་ཀྱི་སྤྱི་
ཆོ་བོད་གཞུང་འཕྲོད་བརྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་བྱ་
དང་དེ་ལ་མོས་མཐུན་མ་བྱུང་ཆོ་བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ཆེས་
མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་ལ་གཏུགས་བྱ་བ།

ཆོག་བཟོད་གསར་པ། ༡༡ ཆེས་མཐོའི་སྣོན་པའི་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ཚོགས་མི་འོས་འདེམས་བྱ་བྱེད་མཁན་ནི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བཤེས་ཀྱི་སྤྱི་
ཆོ་བཟོད་བརྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་བྱ་དང་དེ་ལ་མོས་
མཐུན་མ་བྱུང་ཆོ་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་
ལ་གཏུགས་བྱ་བ།

**བྲིམས་ཡིག་གི་ལེབ་གཉིས་པ། རྟོན་ཚན་བརྒྱད་པ། ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཡུན།**

ཆོག་བཟོད་རྙིང་པ། ཆེས་མཐོའི་སྣོན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཡུན་
ཚད་ལོ་གསུམ་ཟེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མུ་མཐུད་ཚོགས་མིར་བསྐྱར་
འདེམས་བྱེད་པར་དགག་བྱ་མེད།

ཆོག་བཟོད་གསར་པ། ཆེས་མཐོའི་སྣོན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཡུན་ཚད་ལོ་ལྔ་ཟེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མུ་མཐུད་བསྐྱར་འདེམས་བྱུང་
བར་དགག་བྱ་མེད།

**ཆོག་བཟོད་རྙིང་པ། རྟོན་ཚན་དགུ་པ། ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
འགན་དབང། ༡** བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་སྣོན་ཅིས་ཁང་གི་
མཚོན་པའི་བྲིམས་ཡིག་འདིའི་འོག་དེ་བསྐྱེད་དང་པོས་ལེན་ཡོད་
པའི་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱོབ་གཉེར་ཁང་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོབ་
ཚན། ལོ་རེ་ལ། ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལག་འཁྲུང་བཅས་སྟེ་

ཚན་སོ་སོའི་སློབ་བྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་སྐྱིག་གཞི་ཁག་ལ་ཉོག་སེལ་གྱིས་བཀའ་འབྲེལ་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ།

ཚིག་བརྗོད་གསུམ་པ། ༡༡ བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྣམ་ཚུལ་ཁང་གི་མཚོན་པའི་བྲིམས་ཡིག་འདིའི་འོག་དེ་བརྒྱུལ་དང་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་གཉེན་ཁང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སློབ་ཚན། ལོ་རིམ། རྒྱལ་སློབ་དཔུང་། གནས་ཚད་ལག་འབྲེར་བཅས་སྡེ་ཚན་སོ་སོའི་སློབ་བྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་སྐྱིག་གཞི་ཁག་ལ་ཉོག་སེལ་གྱིས་བཀའ་འབྲེལ་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ།

ཚིག་བརྗོད་རྙིང་པ། ༨༧ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚད་འཛིན་སྣམ་གཞི་ཁག་གི་ངོས་འཛིན་དཔེ་མཐོང་བཟོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྣམ་གཞི་ཁག་གསུམ་ཚུལ་གྱི་རིག་སྣམ་སྐྱིམ་སྐྱེས་ཡིག་འདིའི་འོད་ཚད་འཛིན་གྱི་སྣམ་གཞི་ཁག་དཔེ་མཐོང་ནང་བཀོད་འོས་མིན་ཞིབ་འཇུག་དང་། འོས་པ་ཁག་རིམ་འགོད་བྱ་རྒྱུ།

ཚིག་བརྗོད་གསུམ་པ། ༨༧ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚད་འཛིན་སྣམ་གཞི་ཁག་གི་ངོས་འཛིན་དཔེ་མཐོང་བཟོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྣམ་གཞི་ཁག་གསུམ་ཚུལ་གྱི་རིག་སྣམ་སྐྱིམ་སྐྱེས་ཡིག་འདིའི་འོད་ཚད་འཛིན་གྱི་སྣམ་གཞི་ཁག་དཔེ་མཐོང་ནང་བཀོད་འོས་མིན་ཞིབ་འཇུག་དང་། འོས་པ་ཁག་གི་སྣམ་གཞི་ཁག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་རིམ་འགོད་བྱ་རྒྱུ།

ལེན་གསུམ་པ། དོན་ཚན་བཅུ་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་གཉེན་ཁང་དང་། སློབ་ཐོན་སྣམ་པ། སྣམ་སྐྱོར་སྡེ་ཚན་བཅས་ཀྱི་དེ་བརྒྱུལ་དང་ཚད་འཛིན་བྱ་སྤྱོད་གསུམ་པ།

ཚིག་བརྗོད་རྙིང་པ། ༩༡ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་གཉེན་ཁང་ཁང་མ་སློབ་གཉེན་ལེ་ཚན་དང་། སྣམ་པ། སྣམ་སྐྱོར་བཀའ་བཞེས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚེས་མཐོང་སྣམ་པའི་སྣམ་གཞི་ཁག་གི་འོག་དེ་བརྒྱུལ་གྱི་ཚད་འཛིན་ལག་འབྲེར་མེད་ཚེ་བཅོན་བྱོལ་བོད་

གཞི་ཁག་གཞི་ཁག་འབྲེལ་ངོས་ལེན་མེད།

ཚིག་བརྗོད་གསུམ་པ། ༩༡ བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་གཉེན་ཁང་ཁང་མ་སློབ་གཉེན་སྡེ་ཚན་དང་། སྣམ་པ། སྣམ་སྐྱོར་བཀའ་བཞེས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚེས་མཐོང་སྣམ་པའི་སྣམ་གཞི་ཁག་གི་འོག་དེ་བརྒྱུལ་གྱི་ཚད་འཛིན་ལག་འབྲེར་མེད་ཚེ་བོད་མིའི་སྣམ་གཞི་ཁག་གི་གཞི་ཁག་འབྲེལ་ངོས་ལེན་མེད།

དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚད་འཛིན་སྣམ་གཞི་ཁག་

ཚིག་བརྗོད་རྙིང་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྣམ་སྐྱོར་ལག་ལེན་སྣམ་པའི་གཞི་ཁག་ལྟ་བུ་འཛིན་འོས་པའི་དཔེ་ཐོ་བྲིམས་ཡིག་འདིའི་ཟུར་འཇོམ་༼༡༽པར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། བྲིམས་ཡིག་འདི་གཏན་འབེབས་བྱུང་རྗེས་སྣམ་གཞི་ཁག་ཚད་ལྡན་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་གསུམ་རྙིང་གྱི་ཚད་འཛིན་བྱུང་རྗེས་སྣམ་གཞི་ཁག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ཟུར་ཐོང་ནང་རིམ་འགོད་བྱ་རྒྱུ།

ཚིག་བརྗོད་གསུམ་པ། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྣམ་སྐྱོར་ལག་ལེན་སྣམ་པའི་གཞི་ཁག་ལྟ་བུ་འཛིན་འོས་པའི་དཔེ་ཐོ་བྲིམས་ཡིག་འདིའི་ཟུར་འཇོམ་༼༡༽པར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། བྲིམས་ཡིག་འདི་གཏན་འབེབས་བྱུང་རྗེས་སྣམ་གཞི་ཁག་ཚད་ལྡན་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པ་གསུམ་རྙིང་གྱི་ཚད་འཛིན་བྱུང་རྗེས་སྣམ་གཞི་ཁག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ཟུར་ཐོང་ནང་རིམ་འགོད་བྱ་རྒྱུ།

དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། སྣམ་རྒྱུས་དང་སྣམ་སྐྱོར་བསྐྱོད་ལྟར་བཀའ་བཞེས་

ཚིག་བརྗོད་རྙིང་པ། སྣམ་རྒྱུས་དང་སྣམ་སྐྱོར་བསྐྱོད་ལྟར་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྤྱོད་གསུམ་པའི་ཡིག་འདིའི་ཟུར་འཇོམ་༼༡༽ པའི་ནང་

རྒྱུག་གཞི་འདི་ནི་བཙན་སྲིད་འོད་མེད་འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་

རྒྱན་པའི་རྒྱན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་
ཡིག་དོན་ཚན་དགུ་པའི་ནང་གསལ་
༽ཀྱི་པའི་དགོངས་དོན་འོག་
བཀོད་རྒྱུག་གཏན་འཕེབས་བྱས་པ་
ཞིག་ཡིན། འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་
པའི་རྒྱན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་གཞུང་

ཚན་དེ་རྒྱ་ནས་ཟིན་བྱིས་གནང་ཡོད་ཁར་ཅུ་འཛིན་རྒྱུག་གཞི་
དེ་ཐོག་མར་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་པའི་རྒྱན་ཚོགས་ནས་ཚོགས་མི་
བཞི་ལས་བྱུང་བའི་བཀོད་རྒྱུག་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ཟུར་འདུགས་
གནང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོའི་ཟླ་བ་༤ ཚེས་༢༥།༢༦།༢༧ ཉིན་
གསུམ་གྱི་རིང་རྒྱན་པ་དཀའ་བཅུ་པ་དང་རྒྱན་པ་མས་པའི་ཅུ་
འཛིན་རྒྱུག་གཞིའི་རགས་ཟིན་གནང་། ཟིན་བྱིས་དེ་གཞིར་
བཞག་པའི་ཐོག་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་པའི་རྒྱན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
ཐེངས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོག་ཚོགས་ཚུང་གི་ཟིན་བྱིས་ལ་སྐར་
བརྒྱུད་ཞིབ་ཐབས་ནང་དང་ཕྱོགས་བརྒྱུད་རྒྱུག་པོ་བྱས་པའི་མཐུར་
གཏན་འཕེབས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། ཅུ་འཛིན་རྒྱུག་གཞི་དེ་
བཞིན་འོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་པའི་རྒྱན་
ཚོགས་འདི་འོག་ངོས་ལེན་དེ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་
ནས་ལག་བརྟུར་གནང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

**༦། གསོ་བ་རིག་རྒྱན་པ་བརྒྱུས་པ་པའི་ཅུ་འཛིན་
རྒྱུག་གཞི་གཏན་འཕེབས་དང་ལག་བརྟུར་།**

གསོ་བ་རིག་རྒྱན་པ་བརྒྱུས་པ་བཞེས་པ་ནི་རྒྱུར་བརྒྱུས་པ་བརྒྱུད་
པའི་རྒྱབ་སྐྱོད་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱུད་པ་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱི་སློབ་
གི་ལྷན་ཁྲིམས་རྒྱན་པ་གཞུགས་ཕྱོགས་ལོན་ཏན་མཐོན་པོས་ཀོང་པོ་

རྒྱན་ལུང་དུ་རྒྱན་པའི་སློབ་བླ་ལྟ་ན་སྤྲུལ་ཅེས་བྱ་བ་བྱུག་བཏབ་
ནས་རྒྱན་པའི་ཤེས་ཚད་གཏན་འཕེབས་གནང་ཆེད་རྒྱན་པ་
འབྲུམ་རམས་པ་དང་། རབ་འབྲུམས་པ། དཀའ་བཅུ་པ།
བརྒྱུས་པ་བཙུགས་གནས་ཚད་རིམ་པ་ཁག་བཞིར་གཏན་
འཕེབས་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱལ་སློབ་ཚད་རྒྱན་ཡོད་
པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་བར་སྐབས་རྒྱན་པ་བརྒྱུས་པ་པའི་
སློབ་བྱིད་བྱེད་པ་ཁན་ཆེས་ལྷུང་གཤིས་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་
བྱིད་དང་ཤེས་ཚད་གནས་རིམ་གྱི་སློབ་རྒྱུན་དེ་མི་ཉམས་གོང་
སྤེལ་དང་ལྷག་པར་གསོ་བ་རིག་རྒྱན་པའི་སྤྱང་གཞིའི་སློབ་ཚན་
ཚོགས་ཚུང་གཏན་འཕེབས་ཡོད་པ་བརྒྱུད་གསོ་བ་པོ་རྒྱན་པ་སྤྲུས་
དག་ཚད་རྒྱན་པ་སྤྲུལ་ཐབས་དང་གསོ་སློབ་ཡོད་པའི་ཆེད་དུ་
རྒྱན་པ་བརྒྱུས་པ་པའི་སློབ་བྱིད་ཅུ་འཛིན་ཞིག་དགོས་པ་ལ་
སློབ་ཆེས་མཐོའི་རྒྱན་པའི་རྒྱན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ ཟླ་
༡༠ པའི་ཟླ་རེའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གོས་འཆར་བྱུང་། འདི་
ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ ཟླ་༡༣ ཚེས་༡༩ ནས་ཆེས་༡༤ པར་
ཉིན་བཞིའི་རིང་སློབ་ཚན་བཀོད་རྒྱུག་ཚོགས་མི་བཞི་ལས་
བྱུང་བའི་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ཟུར་འདུགས་གནང་ནས་རྒྱན་པ་
བརྒྱུས་པ་པའི་ཅུ་འཛིན་རྒྱུག་གཞི་དང་སློབ་ཚན་སློབ་གཞི་
ཞིག་རགས་ཟིན་བཀོད་རྒྱུག་གནང་། བཀོད་རྒྱུག་ཚོགས་
ཚུང་ནས་གསོ་བ་རིག་རྒྱན་པ་བརྒྱུས་པ་པའི་དགོས་པ་དང་
དམིགས་ལུལ་སོགས་ཅུ་འཛིན་རྒྱུག་གཞི་དང་སློབ་བྱིད་སློབ་
ཚན་ཚབ་གོས་སོགས་ཀྱི་སློབ་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཟིན་བྱིས་བཅོ་
འགོད་གནང་། རགས་ཟིན་ཡིག་ཆ་དེ་སྐར་གསོ་བ་རིག་པ་ལས་
དབང་དགུ་ལ་སྤུལ་ནས་དེའི་ཐོག་དབྱུང་ཞིབ་དགོངས་འཆར་

ཕྱི་ལོ་༡༩༧༡ ལོར་རྣམ་སྐྱེས་ཚུལ་ཁང་དུ་སློབ་ལུགས་གནང་ནས་
 རྒྱན་ཚུལ་གཞུང་ལུགས་གཙོ་བོར་ཐོག་བཅུ་དང་ཐུན་མེན་ཁང་
 ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེན་གནང་། ༡༩༧༤ ལོར་༡༩༧༠ ལོར་
 ལྷ་ས་སྐྱེས་ཚུལ་ཁང་གི་རྒྱན་སྐྱོར་འགན་འཛིན་གྱི་ཕྱག་ལས་འགན་
 འཁུར་གནང་། ༡༩༧༧ ལོར་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོར་ཅ་གི་བ་གྱི་སྤྱང་
 གཞི་བཞེས་པར་བཏག་དཔུང་སྐྱེས་བཙུགས་ཀྱིས་སྤྱང་གཞི་ལས་དྲག་
 གནང་མཛད། རྒྱ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་རྣམ་སྐྱེས་ཚུལ་
 ཁང་གི་དཀར་བུ་རྒྱན་པའི་སྤྱང་ས་འབྲས་རྒྱགས་འབྲུལ་གནང་། ཕྱི་
 ལོ་༡༩༧༩ ལོར་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་བཞེན་ཕག་རིམ་ཕྱི་བསམ་ཉེ་
 དངུལ་རྒྱ་བཙོ་ཐལ་སྐྱོར་བཟོ་བྱེད་ས་དང་པོ་དེ་གནང་བར་ལྷུང་འབྲས་
 བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བྱུང་། ༡༩༧༩ ལོར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དུ་
 རྫོང་སྤྱིའི་སྐྱེས་པ་གནང་། རིང་ལུག་༡༩༧༥ ལོར་ལྷ་སྐྱེས་སྤྱི་གཞི་
 ཐུབ་བརྒྱན་སྐྱེས་འབྲུལ་ལགས་དགོངས་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་རྒྱུན་
 རྒྱལ་དབང་སྤྱི་ཕྱིང་བུ་བཞི་བཞེན་པའི་ལྷ་སྐྱེས་བརྒྱུ་བཞག་གནང་
 དགོས་བཀའ་ཕྱི་བསམ་ཉེ་ལ་ཟུག་བཏག་བསྐྱེལ་བས་ཟུག་བཏག་ལུང་
 བཞེན་ལ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྐྱེས་དུ་མངའ་གསོལ་གནང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༦
 ལོར་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོའི་ཆེབ་ས་འབྲས་ཆེད་རྒྱ་གར་དུ་གནས་མཛུགས་
 ཕྱི་བསམ། ས་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ ལོར་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ས་བཙན་
 འཛུལ་བྱས་ཅིང་ལྷ་སྐྱེས་པ་མཚོག་ལ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་ཆེད་
 དུ་བཞག་པའི་གསང་སྤྱུལ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བཙོན་འཛུགས་བྱས།
 ༡༩༧༥ ལོར་རེ་ཞིག་བཙོན་ཁང་ནས་དགོངས་སྤོལ་གྱིས་དངུལ་
 རྒྱ་བཙོན་ཐལ་སྐྱོར་བཟོ་གནང་དུ་ཕྱི་བསམ། བཙོན་ཁང་དུ་བཞགས་
 རིང་བཙོན་པ་དང་བཙོན་ཁང་འགོ་འཁྲིད་པ་རྣམས་ལ་ཅ་རྒྱ་བཏག་
 ཐབས་བརྒྱན་སྐྱེས་པའི་འབྲས་ལུ་གནང་བ་དང་དེ་བཞེན་སྤྱོད་པ་
 བཙོན་པ་བཙོན་བརྒྱན་སྐྱོར་ལ་དངུལ་རྒྱ་དང་བཙོན་ཐལ་གྱི་སྐྱོར་བཟོའི་
 མན་ངག་ལག་ལེན་དམར་བྱིད་བརྒྱལ་གནང་མཛད་པ་ལས་ད་ཆ་ལྷ་

སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་གི་འཕྲིན་བཟང་བརྒྱན་པའི་སློབ་མ་གང་སར་བྱུང་
 ཡོད། ༡༩༧༧ ལོར་གངས་རྒྱུང་ས་བོད་གྱི་གསོ་རིག་ཀྱང་བཏུས་
 ཚོམ་སྤྱི་གཞི་ཕྱག་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༠ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བརྒྱུད་
 ཚོགས་པའི་ཚོགས་མཚན་ཐོབ་ནས་དེ་ལོའི་ལྷ་ས་ལྷུགས་སྐྱེས་དྲ་རམ་
 སྤྱི་ལུང་འབྲུར་ནས་ལྷ་སྐྱོར་ལགོངས་སྤྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཛུགས་
 ཁར་བཙུང་། ལགོངས་ས་མཚོག་གིས་ཁོང་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལྷ་སྐྱེས་གནང་
 རྒྱ་རྒྱུན་མཐུད་དང་། བོད་གཞུང་སྐྱེས་ཚུལ་ཁང་ལ་རྒྱས་གཏོང་
 རྒྱུའི་འགན་བཞེས་གྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་དགོས་བཀའ་སློབ་གནང་
 ། བོད་གཞུང་སྐྱེས་ཚུལ་ཁང་དུ་ཐོག་མར་རིན་ཆེན་བཙོན་བྱའི་སྐྱོར་
 བ་གནང་ཆེད་ལོ་གཅིག་གི་རིང་སྐྱེས་རྒྱུ་འཁོད་སློབ་གནང་། རྒྱ་
 རྒྱུ་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་རྒྱལ་བའི་བཞགས་གནས་ཕྱི་བྱང་ཆེན་མོར་ཐོང་ས་
 དང་པོའི་དངུལ་རྒྱ་བཙོན་ཐལ་སྐྱོར་བཟོ་གནང་། དེ་ནས་རིམ་པས་
 རིན་ཆེན་སྐྱོར་སྤེལ་ཁག་དང་སྐྱེས་དཀྱིས་དགའ་བ་༡༧། གཡུ་དཀྱིས་།
 གཅིན་སྤེལ་རྒྱ་སྤེལ་༡༧། གཅིན་སྤེལ་རྒྱ་སྤེལ་༡༧། རྒྱུང་སྤེལ་
 ལ་སོགས་སྐྱེས་རིགས་ཉི་ལུ་རྣམས་སྐྱོར་བཟོ་གནང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩
 ལོ་ནས་ལྷ་སྐྱེས་མཚོག་གི་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་དུ་ཚོགས་འདུ་མང་པོར་
 ཚོགས་བཙུང་དང་དེ་དང་གི་གཉན་རིམས་ཨེ་ཏེས་དང་འབྲས་ནད་
 སོགས་ནད་གཞིའི་ཐོག་བསྐྱོང་ནང་མཉམ་བཞགས་གནང་། ཕྱི་
 ལོ་༡༩༧༩ ལོར་སྐྱེས་ཚུལ་ཁང་འཛིན་སྐྱེས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་
 དང་། ཆེས་མཐོའི་སྐྱེས་ཚུལ་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཚོགས་གཙོ། རྫོང་སྐྱོར་
 དང་སྐྱེས་རྣམས་ཉམས་ཞིབ་སྤེལ་ཚོན་སོགས་ཀྱི་འགན་ཆེའི་མིང་འཁུར་
 ཐོག་ལས་ཞོར་ཉམས་ཐག་ནད་པ་བརྟེན་གཏུགས་གནང་མཁན་ཇི་ཡོད་
 ལ་བཏག་དཔུང་སྐྱེས་བཙུགས་ལུ་རྒྱ་དང་། ལྷ་ག་དོན་དོན་གཉེན་ཅན་
 རིགས་དང་སྐྱེས་ཚུལ་མཐོ་སློབ་སློབ་མ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་
 རྒྱུང་བཤད་དང་སྐྱེས་བརྒྱུད་རྒྱགས་ལུང་གནང་བ་སོགས་བོད་གྱི་གསོ་
 བ་རིག་པའི་བརྒྱུན་དོན་འབྲས་འདེགས་ལྷ་སྐྱེས་ལུ་གནང་མཛད་

ནས་མཐར་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༡ ཟླ་༧ ཚེས་༦ ཉིན་སྐྱུན་གཞིའི་རྒྱུ་
གྱིས་སྐྱེ་ཆོག་ལོན་དོན་དུ་གཤེགས། །།

༧། ལྗམ་པོ་ལྷ་སྐྱེ་པ་ལྷོ་བཟང་དབང་རྒྱལ་མཚོག

ལྗམ་པོ་ལྷ་སྐྱེ་པ་ལྷོ་བཟང་
དབང་རྒྱལ་མཚོག་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༣༠
ལོར་བོད་ཡུལ་དབྱུང་སྐོ་ཁ་འཕྲོངས་
རྒྱས་གཏེར་ཆེན་སྡོང་ཞེས་པའི་སར་
དོག་མཁར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་
མཚོད་པའི་མུ་གུ་ལ་ལྷ་སྐྱེ་པ་

མ་ཚེ་རིང་དཔལ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། དགྲའ་ལོ་༡༩
ལ་འཕྲོངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ཆེན་དགོན་དུ་ནང་ཆོས་སློབ་གཉེར་
ལ་ཞུགས། ༡༩༣༥ ཚམས་ལ་ལྷ་ས་སྐྱེན་ཚུལ་ཁང་ནས་གཞུང་དགོན་
བཀྲ་ཤིས་བདེ་ནས་གུ་གཞིན་ཞིག་སྐྱེན་ཚུལ་སྡོང་དགོས་བཀའ་ལྡེབས་
པར་དགོན་པ་ནས་ཟན་བཏག་བསྐྱེལ་བའི་མིང་ཐོན་བཞིན་ཁོང་ཉིད་
ལྷ་ས་སྐྱེན་ཚུལ་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་གཏན་འཁེལ། དེར་མ་
ཐེབས་སྡོན་དགོན་པའི་སྐྱེན་པ་རྒྱལ་མཚོག་དབང་འདུས་ལགས་ཀྱི་
དྲུང་ནས་ཅ་རྒྱུད་སྡོང་འགྲེམས་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་རིམ་པས་ལྷ་
ས་སྐྱེན་ཚུལ་ཁང་དུ་དངོས་གཞིའི་སློབ་འགོ་མ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུད་གསུམ་
དང་ཆོས་སྡོད་དཔེ་ཆ་ཆང་སློབ་འཛིན་གནང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༤༤ ལོར་
ལྷ་ས་སྐྱེན་ཚུལ་ཁང་དུ་སྐྱེན་ཚུལ་དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་ལྷ་སྐྱེན་སྐྱེ་
བཞེས་མཁའ་རྒྱུན་རབ་ལོ་རྒྱུ་མཚོག་དང་ལྷ་སྐྱེན་སྐྱེ་གཞིན་ཐུབ་བཏག་
རྒྱུན་འགྲུབ་གཉིས་དང་མཇུག་ཕྱིས་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཆོས་སྡོད་
རྒྱགས་འདུལ་ཞུས་ཏེ་དངོས་གཞིར་ལྷ་སྐྱེན་མཁའ་རྒྱུན་རབ་ལོ་རྒྱུ་
དྲུང་ནས་གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་གཅོས་སྐྱེན་གཞུང་དཀའ་གནད་མཚན་
ངག་རྒྱུས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ཚུལ་རིག་དཀའ་གནད་གཞི་གཞུང་

ལུགས་རྒྱུས་གསལ་སྤྲོད་གནང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལོར་ཁོང་ཉིད་
བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྐྱེན་པ་ཡིན་པར་བརྟུན་ཏེ་ལོ་བདུན་
དུས་བཀག་བཅོམ་འདུག་དང་། ལོ་གསུམ་ཁ་དབང་གཙང་འཕྲོག་
གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པ་སོགས་སྤྱི་གཞི་ཆོད་མེད་སྡོང་། ༡༩༥༣
ལོར་སྐྱེན་པ་ལྷ་སྐྱེན་པ་ལྷོ་བཟང་དབང་རྒྱལ་མཚོག་ལྷོ་བཟང་
བཞེས་པ་མཚོག་གི་སྐྱེན་པས་སྐྱེན་པའི་ཕྱག་ལས་ནང་ཞུགས་ཐུབ།
ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་སྐབས་བོད་
ཀྱི་གསོ་རིག་དང་རྒྱགས་པར་ཆ་བྱུང་དཔུང་རིགས་ལ་མི་གསོ་དཀྱི་ལག་
ཆར་ཁ་གཡར་བ་སོགས་རང་གི་རིག་གཞུང་བོད་སྡོད་ཁྱེད་པའི་
སྐབས་དང་བྲལ་རྒྱུན་རྒྱུ་ལྷོ་བཟང་དབང་རིམ་པས་རྒྱུད་ཕྱི་ལུགས་
རྒྱན་དང་། བཀག་བཅོམ་རིགས། ཕྱི་ལུགས་མིག་འཕྲེད། བྱུང་
མེད་ནད་བཅོམ་སོགས་ལ་ནད་ཐོག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སློབ་སྡོད་གནང་
བར་རྒྱ་སྐྱེན་མཁས་པ་མང་པོས་བསྟུགས་བརྗོད་དང་བཀྲའ་ལོས་སུ་
གྱུར། ༡༩༥༠ ལོར་ཁོང་ཉིད་བོད་རང་སྲིད་སྡོད་སྡོད་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་སྐྱེན་པའི་གཙོ་འགན་བཞེས་བཞིན་སྐབས་ལྷ་སར་བོད་གངས་
སྡོད་སྡོད་ཀྱི་སྐྱེན་པ་མཁས་པ་རྒྱུས་ལྷོ་བཟང་དབང་རིམ་པས་ཀྱི་
བཏུས་ཞེས་པའི་སྐྱེན་པ་ལོ་ཚོ་མ་སྤྲིན་དང་། ལག་ལེན་ཉམས་སྡོད་
དོ་སློབ། ཚེས་པའི་ཐེངས་དང་པོའི་ཆོག་སྐྱེན་ཆེན་པོ་བཞུགས། ཕྱི་
ལོ་༡༩༥༩ ལོར་ཅ་རྒྱུད་གནས་མཇུག་དང་རྒྱགས་པར་ལྷོ་བཟང་
ས་སྐྱེན་པ་མཚོག་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཞལ་མཇུག་ལ་ཆེད་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས།
ལྷོ་བཟང་ས་མཚོག་གིས་བཀའ་དགོངས་བཞིན་ལྷ་ས་སྐྱེན་ཚུལ་འགོ་ཕམ་
སྡོང་དུ་སྐྱེན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་བ་དང་རྒྱལ་དབང་སྐྱོང་མས་ཁོང་
ཉིད་ལྷ་སྐྱེན་པར་བསྐོས་བཞག་གནང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོ་ནས་བཟུང་
སྐྱེན་ཚུལ་མཁས་པའི་ཆོག་སྐྱེན་ཆེད་གི་ཆོག་སྐྱེན་གཞིན། ལྷོ་བཟང་སྐྱེན་
ཁང་དང་ནད་གསོ་ཁང་གི་ཐུགས་འགན་གཙོ་བོ་བཞེས་ཀྱིས་ནད་པར་
སྐྱེན་བཅོམ་གནང་། ༡༩༩༩ ལོར་ལྷ་སྐྱེན་པ་མཚོག་སྐྱེན་ཚུལ་

ཀྱི་ཚོམས་འཁོར་བ་སྐོར་ནས་སྟུན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་ཕྱོགས་འཛིན་གཡོས། ཟ࿃་ལོ་༢༠༠༡ ལོར་གཞུང་འབྲེལ་སྐུ་འཁོར་སྟུན་པ་གཅིག་པ་དང་གསུང་བསྐྱར་གཅིག་པ་ཅས་ཨ་རིར་ཕྱེད་ལ། དེ་སྟོན་ནས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲས་ཅད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཞིན་པའི་ནད་རྟགས་སོགས་ཡོད་པ་མཉམ་ཉེན་གསུང་ཡང་གཞུང་དོན་ལ་གཅེས་སུ་འཛིན་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་གཞན་ལ་སྦྲེལ་བ་དང་གནང་ནས་བཞུགས། མི་ཞིག་གི་ལོ་སྟོན་གྱི་ཚེ་མོས་ལོ་སྟོན་གཞན་དང་འདྲི་བུ་ལྷགས་གསོ་རིག་སྟུན་ཐང་སྐུ་སྐུ་ལ་སྐོར་གྱི་ཚོགས་འདུར་གསུང་བཤད་དང་བཤེས་ཐོབ་གནང་རྒྱུ་ཅད་པ་མང་པོར་བརྟུག་དཔུང་སྟུན་བཅོས་ཀྱི་བཀའ་འདོན་བསྐྱར་སྤེལ། དེ་རྗེས་སྟོན་ཕྱི་ལོ་སྟུན་གཞི་མེ་རུ་གྱུར་བས་མཐུར་རྒྱ་གར་དུ་སྦྱིར་ཕོག་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤེལ་སྟུན་ལ་སྟུན་པའི་ལྷག་བསམ་འདུ་སྟུན་བཅོས་གནང་ཡང་དག་བསྐྱེད་མ་བུར་བར་ཟ࿃་ལོ་༢༠༠༡ ལོའི་ཟ࿃་༡ ཚེས་༡༢ རྩ་དྲུ་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྗེས་ལ། དམ་པ་དེ་ཉིད་སྐུ་བཞུགས་རིང་གསོ་རིག་བསྟུན་པ་སྐུ་ལ་ཕན་པའི་ལེགས་འདེགས་དང་ལྷག་པར་ཁོ་འཚལ་བ་ཀྱན་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་དེ་ལྟེ་འབྲེད་མེད་པར་བུང་རྒྱུ་སེམས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བཏགས་པའི་གསོ་རིག་བསྟུན་འཛིན་སྟེས་བུའི་རང་མདངས་མདོན་པར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་གནང་ནས་མཚན་སྟུན་འཛུམ་སྐྱིང་ཡུལ་གྱུ་ཀྱན་དུ་གྲགས་པ་མཛད། །།

༡༡ གནས་ཚུལ་སྤྱིར་བཏགས།

༡༡ གཞུང་འབྲེལ་འཚོམས་འདྲི། ཚེས་མཐོའི་སྟུན་པའི་ལྷག་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྟུན་རམས་པ་ཚེ་རིང་ཐག་གཅོད་དུང་འཚོ་དང་སྟུན་ལྷན་ཚེད་ལས་རྒྱུན་ལས་སྟུན་པ་ཚེ་རིང་མཚོམས་གཅོད་གཉིས་ཟ࿃་ལོ་༢༠༡༡ ཟ࿃་༡ ཚེས་༡༡ ཉིན་དབུས་བོད་མིའི་རྒྱུག་འཇུགས་ཀྱི་བཀའ་འཁྲོལ་ཁྲི་བ་སྟོན་བཟང་སེལ་མཚོག་དང་མཇུག་སྤང་འཚོམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཚེས་མཐོའི་སྟུན་པའི་ལྷག་

ཚོགས་ཀྱི་འོ་བོ་དང་ད་ལྟའི་གནས་བབས་སོགས་ཀྱི་འོ་སྟོན་མདོར་བསྟུས་ཤིག་སྟུན་གསེང་ཞུས། ཕྱོགས་མཚུངས་ཟ࿃་ལོ་༢༠༡༡ ཟ࿃་༡༠ ཚེས་༥ ཉིན་དབུས་བོད་མིའི་རྒྱུག་འཇུགས་ཀྱི་འོ་སྟོན་བསྟུན་བཀའ་འཁྲོལ་ཚེ་རིང་དབང་ལྷུག་མཚོག་ལ་མཚོམས་འདྲི་མཇུག་སྤང་དང་སྟུགས་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་པའི་སྟུན་པའི་ལྷག་ཚོགས་འདོན་ཐོག་མར་ཚེད་འཇུགས་གནང་བའི་དགོས་པ་དང་བར་དུ་སྟུག་དོན་ལག་བསྟར་བུང་བའལག་མའོངས་པར་ལྷན་ཚོགས་འདོན་སྤྲོད་བརྟན་རྒྱུ་ཁྲིའུ་ལོང་པའི་དགོས་ཚུལ་བཅས་ཞིབ་སྟུན་སེང་ཞུས་ཡོད།

ཁ༡ གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྟོན་དང་གཏམ་བཤད།

༡༡ ལྷན་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྟུན་རམས་པ་ཚེ་རིང་ཐག་གཅོད་མཚོག་ཟ࿃་ལོ་༢༠༡༡ ཟ࿃་༥ པའི་ཚེས་༥ ཉིན་ལ་དུགས་དབུས་གཞུང་ནང་པའི་མཐོ་སྟོན་ཁང་དུ་གཞིགས་སྐོར་དང་སྟུགས་དེ་གི་སྟོན་དགོ་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་པའི་ལྷག་ཚོགས་ཀྱི་འོ་སྟོན་དང་འབྲེལ་གསོ་རིག་གཞུང་ལྷགས་སྐོར་གཏམ་བཤད་དང་དྲི་བ་དྲིན་ལན་གྱི་བཤེས་ཐོབ་གནང་། དུས་མཚུངས་ལ་དུགས་ཨེམ་ཆེ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཁག་དང་ལྷན་དུ་ལ་དུགས་ནང་ཡོད་པའི་བསྟུས་ར་པའི་སྟོན་གཉེར་དང་སྟོན་ཐོན་རྣམས་དེ་བསྐྱེལ་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་སོགས་ལོ་བསྐྱར་གསལ་བཤད་གནང་།

བཅན་ཕྱོད་ལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས།

རྒྱུ་ལོ་འདོན་ཐེངས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་ནི་བཅན་ཕྱོད་ལ་བོད་མིའི་བཅའ་སྲིམས་དཔོན་འཛོལ་བའི་མང་སྐྱེ་འབྲུག་སྐབས་ ༡༩ པའི་ཕྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས་ལྗང་པའི་སྐབས་བཅན་ཕྱོད་ལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་བྲིམས་ཡིག་ཅེས་གསལ་དུ་གཏན་ལ་ཐབས་ལྟར་ལྷུ་ཚོར་གོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཚོགས་མཆན་མཆན་ཉགས་བསྐྱེད་ཐོག་བོད་གཞུང་འབྲེན་བསྐྱེད་ལྷན་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་བཅན་ཕྱོད་ལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་བསྐོར་ཚོགས་ཀྱིས་བྲིམས་ཡིག་གསལ་བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་སྐབས་དང་པོའི་ཚོགས་མི་ཚུལ་འོས་འདེམས་ཀྱིས་སྐྱེན་ཚོགས་འདི་ཐོག་མར་དབུ་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡིན།

སྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་དོ་བོ།   བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་དང་སྐྱེན་ཚུལ་གསོ་བ་སྐྱོད་པ་གཉེར་ཁང་བཅས་ལ་བྲིམས་ཚུགས་ལྷན་ཁང་གི་ཚེས་མཐོའི་སྐྱེན་ཚོགས་ཡིག་ཡིན།

དམིགས་ཡུལ།   གསོ་བ་རིག་ལྗང་འཛིན་སྐྱེན་པ་ཚུལ་གསོ་བ་ལོན་གོང་སྐྱེད་ལ་གཏོང་བྱུ།   གསོ་བ་རིག་སྐྱོད་པ་གཉེར་ཁང་དང་སྐྱོད་ཚོན་བཅས་ལ་བྲིམས་ཚུགས་ལྷན་ཁང་གི་སྐྱེན་ཚུལ་དང་སྐྱེན་ཚུལ་ལྷན་ཁང་།   དེ་བཞིན་སྐྱེན་ཚུལ་སྐྱོད་པས་ཚོད་འཛིན་ལྷན་ཁང་།   གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་ཐབས་ལྟར་འདེགས་ལུ་ཚུ་བཅས།

ཚེས་མཐོའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས།
 ཚེས་མཐོའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་ནི་གསོ་བ་རིག་ལྗང་འཛིན་སྐྱེན་པ་ཚུལ་གསོ་བ་ལོན་གོང་ས་གཏང་བའི་ཚོགས་མི་སྟེ་ཚོགས་སུ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚུན་འཛིན་སྐྱེན་པའི་

ཚོགས་མི་བརྒྱུད་དང་སྐྱེད་ལུགས་སྐྱེན་པའི་ཚོགས་མི་གཅིག་བཅས་ཚུན་ལས་ཚོགས་མི་དགུ་ཡོད།

བྲིམས་ཚུགས་ཡིག་ཆ།

- ༡།   བཅན་ཕྱོད་ལ་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་བྲིམས་ཡིག
- ༢།   ཚེས་མཐོའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་ཚུན་ལས་པའི་ལས་དོན་ཕྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ལཱ།
- ༣།   གསོ་བ་རིག་སྐྱེན་པ་ཚུལ་གསོ་བ་ལྷན་ཁང་གི་དེ་བ་སྐྱེད་ཕྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ལཱ།
- ༤།   གསོ་བ་རིག་སྐྱོད་པ་གཉེར་ཁང་དོན་ལེན་ཕྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ལཱ།
- ༥།   ཚུན་དང་སྐྱེན་ཚུལ་ཚོད་འཛིན་ལྷན་ཁང་གི་ཚུན་ལས་ཚུགས་ལཱ།
- ༦།   ཚེས་མཐོའི་སྐྱེན་པའི་སྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་འོས་པ་ལྷན་ཁང་གི་སྐྱེད་ལཱ།
- ༧།   བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་སྐྱོད་ལོན་སྐྱེད་ལྷན་ཁང་གི་ཚུན་ལས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ལཱ།
- ༨།   བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱོད་པ་གཉེར་ཁང་གི་སྐྱེན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་ཚུན་ལས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ལཱ།
- ༩།   བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱོད་པ་གཉེར་ཁང་གི་སྐྱེན་པ་ལྷན་ཁང་པའི་ཚུན་ལས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ལཱ།
- ༡༠།   བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྐྱོད་པ་གཉེར་ཁང་གི་སྐྱེན་པ་ལྷན་ཁང་པའི་ཚུན་ལས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ལཱ།

དེ་བ་སྐྱེད་ལྷན་པ་ཁག

- ༡།   གསོ་བ་རིག་སྐྱོད་པ་གཉེར་ཁང་བཞི།   ༢།   གསོ་བ་རིག་སྐྱེན་ཚུལ་ལྷན་ཁང་གཅིག   གསོ་བ་རིག་སྐྱེན་པ་གྲངས་༡༧   ༣།   བོད་སྐྱེན་མཐུན་ཕྱོགས་ཚོགས་མི་གྲངས་༡༡   བཅས།

